

Čís. 14517.

Domáhá-li se někdo konfesorní žalobou podle § 523 obč. zák. také knihovního vkladu vydržené polní služebnosti (§§ 481 a 1498 obč. zák.), musí žalovati všechny spoluvlastníky služebného pozemku.

(Rozh. ze dne 12. září 1935, R I 802/35.)

Srov. rozh. čís. 8673 sb. n. s.

Žalobci tvrdí, že vydrželi užíváním déle než 30letým služebnost pastvy dobytka na cestě, jejíž spoluvlastníky a faktickými držiteli jsou též žalovaní. P r v ý s o u d zamítl žalobu proto, že nebyli žalováni všichni spoluvlastníci. O d v o l a c í s o u d uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí. D ů v o d y: Podle rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 8673 sb. n. s. lze žalobu konfesorní (uznávací) podle § 523 obč. zák. při služebnosti pozemkové podati nejen proti vlastníku služebného pozemku, nýbrž proti každému, kdo právo služebnosti ruší anebo obmezuje, kterážto právní věta je tam podrobně probrána a odůvodněna. Připouští-li se žaloba konfesorní proti každému, kdo právo služebnosti ruší nebo obmezuje, není zajisté překážky, aby byla žaloba taková přípustna jenom proti těm ze spoluvlastníků služebného pozemku, kteří si proti žalobcům počínají uvedeným způsobem. Otázku, zda by bylo lze navrhopovaný rozsudek knihovně provést, když by pouze žalovaní spoluvlastníci byli nuceni svoliti ke vkladu služebnosti pastvy, bude lze řešiti teprve při vyřizování dotyčného exekučního návrhu. Žaloba je tedy přípustna i pouze proti některým spoluvlastníkům. Pro nedostatek skutkového zjištění nemohl však odvolací soud rozhodnouti konečným způsobem.

N e j v y š š í s o u d uložil odvolacímu soudu nové rozhodnutí o odvolání.

D ů v o d y :

Jde o žalobu uznávací (konfesorní) podle § 523 obč. zák. Žalobci tvrdí, že vydrželi užíváním déle než 30letým služebnost pastvy dobytka na cestě, jejíž spoluvlastníky a faktickými držiteli jsou též žalovaní vedle dalších dvou spoluvlastníků. Kdežto prvý soud zamítl žalobu proto, že nejsou žalováni všichni spoluvlastníci, usoudil odvolací soud, odvolává se na rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 8673 sb. n. s., že žaloba je opodstatněna i jen proti žalovaným spoluvlastníkům. Ve zmíněném rozhodnutí je však výslovně uvedeno, že, domáhá-li se žalobce, který vydržel služebnost, knihovního vkladu služebnosti (o což nešlo v případě uvedeného rozhodnutí, ale jde v souzeném případě), musí žalovati knihovního vlastníka věci služebné. Spoluvlastníky služebního pozemku jsou nejen žalovaní, ale také dva jiní, každý čtvrtinou. Vlastníkem věci služebné nejsou však jen spoluvlastníci ideální polovice, tedy žalovaní. Předpis § 485 obč. z. ustanovuje, že služebnosti jsou nedílné a nelze jich nabýti k ideální části pozemku služebního, ani ve prospěch části po-

zemku panujícího. Žalovani měli tedy býti i další dva spoluvlastníci, neboť služebnost vykonávaná na cizím pozemku postihuje všechny jeho spoluvlastníky (§ 11 čís. 1 c. ř. s., §§ 12 a 21 knih. zák.). Podle § 481 obč. zák. lze věcného práva služebnosti k věcem, které jsou zapsány ve veřejných knihách, nabýti toliko zápisem do nich, takže podle § 1498 obč. z. nutno domáhati se přiznání práva a jeho knihovního vkladu »proti dosavadnímu vlastníku«, tedy — je-li několik spoluvlastníků, proti všem.

Čís. 14518.

Důkazem zkouškou krve lze vyvrátiti domněnku nemanželského otcovství i tehdy, když udánlivý otec dítěte s nemanželskou matkou v kritické době souložil.

(Rozh. ze dne 12. září 1935, R I 895/35.)

Prvý soud zamítl žalobu o uznání nemanželského otcovství, vzav podle výsledku znaleckého důkazu zkouškou krve za vyloučeno, že žalovaný jest otcem žalujícího dítěte. Otázku, zda žalovaný obcoval v době kritické s nemanželskou matkou, prohlásil za nerozhodnou, poněvadž, i kdyby bylo došlo k této souloži, nevedla tato k zplození dítěte. Posudek znalecký napadla žalobkyně v odvolání co do spolehlivosti tvrdíc, že spočívá na docela nové metodě a že závěr znalcův nemusí nutně býti správným. O d v o l a c í s o u d nevyjádřiv se vůbec o zmíněném znaleckém posudku, zrušil rozsudek prvního soudu a tomuto vrátil věc k doplnění a novému rozhodnutí, poněvadž prý dobrozdání znalecké zkouškou krve nestačí k zamítnutí žaloby a možno ho použití toliko k přezkoušení hodnověrnosti nemanželské matky.

N e j v y š š í s o u d zrušil usnesení odvolacího soudu a uložil mu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y :

Zkouška krve jest jedním ze způsobů odvodu (§ 270 c. ř. s.) proti zákonné domněnce podle § 163 obč. zák. a je to důkaz znalecký (§§ 368, 351 c. ř. s., srov. rozh. čís. 6865, 8198, 10953 sb. n. s., čís. 1264 sb. m. spr. a j.). I znalecký posudek jest průvodem, jež soud podle §§ 272 a 463 c. ř. s. volně hodnotí přihlédaje k výsledkům veškerého jednání a dokazování. Důkaz krevní zkouškou není jen pomůckou k přezkoumání hodnověrnosti svědecké výpovědi matky; odvod ten má místo i tehdy, když je nesporné, že žalovaný s nemanželskou matkou souložil. Povinností odvolacího soudu tedy bylo, by přesvědčení prvního soudu nabyté na základě znaleckého posudku přezkoumal, a kdyby snad měl pochybnosti o jeho správnosti, aby postupoval podle § 488 c. ř. s. a znalecký důkaz buď tímž neb jiným znalcem opakoval, i když v odvolání opakování nebylo navrženo, jen když bylo napadeno zhodnocení tohoto důkazu prvním soudem (srov. rozh. čís. 10134 sb. n. s.). Kdyby i po této přezkoumné činnosti měl odvolací soud pochybnosti o tom, zda znalecký